

La canalla d'avui

Devíem tenir onze o dotze anys. No recordo quin va ser el motiu pel qual les nostres discrepàncies van derivar en una confrontació violenta. Segur que obeïa a qualsevol ximpleria infantil (ara parlariem de preadolescència): un comentari despectiu agafat al vol, la defensa d'un solar ple de tubs de formigó on jugàvem quan sortíem d'estudi, un episodi de rivalitat esportiva... Tant se val! El cas és que, amb els meus amics, vam començar a apedregar els d'una altra colla i aquests, naturalment, van respondre l'agressió de la mateixa manera. La lluita era equilibrada: tres o quatre a cada bàndol i en terreny pla. Per tant, ningú pot dir que hi hagués avantatge perquè els uns fossin més o els altres disposessin d'una posició privilegiada des de la qual fos més fàcil encertar l'adversari. Què preteníem? Segurament no gran cosa més que gallejar una mica. La cosa, però, sempre que començava a cops de pedra es resolia quan algú acabava amb un bon xiribec i la cara ensangonada. I aquell dia em va tocar a mi. Vaig veure un projectil que s'atansava. Vaig quedar paralytitzat, pensant que si em movia podia ser pitjor. Em va encertar de ple, sobre la cella esquerra. Encara hi tinc la cicatriu. La sangada va ser tan escandalosa que el propi agressor, espantat, va venir corrents i va oferir-me el mocador perquè pogués cobrir-me el trauc. Dos centímetres més avall i podia haver perdut un ull. Per sort, tot va quedar amb unes quantes grapes i una marca que em recorda, cada cop que sóc davant del mirall, que abans la canalla érem uns salvatges.

Qui sóc jo, doncs, per jutjar si la canalla d'avui dia són, a causa de la televisió, dels videojocs o de l'accés gairebé il·limitat a la informació, més violents que els de la meua generació quan un servidor, de petit, s'havia barallat a cops de pedra o havia maltractat, alegrement, sargantanes i pardals. Els joves d'avui no són, en essència, pitjors que els de fa trenta, quaranta, cinquanta o cent anys. En unes poques generacions la naturalesa humana no pot haver canviat pas gaire. La tendència, inherent a la vanitat humana, de pensar que un sempre és millor que els altres i que, per tant, la pròpia joventut va lligada a uns valors que el jovent d'avui ha perdut, s'ha mantingut al llarg de tota la història de la humanitat. Com molt bé s'ha preocupat de difondre el sociòleg Salvador Cardús, els pensadors grecs ja deien coses sobre els joves que, si les traslladéssim al context actual, tindrien plena versemblança. Sòcrates afirmava, fa dos mil cinc-cents anys, que «els joves d'avui en dia són uns tirans. Contradiuen els seus pares, devoren el seu menjar i falten al respecte als seus mestres». Potser canvien els entorns socials, culturals o econòmics, però la naturalesa humana es manté (ens agradi o no) inalterable.